

Anna Kufel-Dzierzgowska, Marek Urbański

Niechmirów - Mała Wieś, gm.
Burzenin-Konopnica, woj. sieradzkie.
Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 17, 71-72

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

poziomami orsztynu, zanikająca przy wschodnim i zachodnim krańcu wykopu. Znaleziono w niej niezbyt liczne fragmenty ceramiki /w tym przepalono/, część miniaturowej miseczki, polepa oraz obiekt 7. Nitaż należał piasek żółty, miejscami przebarwiony, dość zmieszany z piaskiem jasnym, tworzącym najniższą warstwę, również poprzecinaną poziomami orsztynu. W części wschodniej przecinał warstwę wkop nowożytny. Jedyne odkryte tu obiekty wystąpił na głębokości 54 cm, a miąższość jego wynosiła ok. 30 cm. Było to szarawe, nieregularne zaciemnienie o średnicy ok. 90 cm, w przekroju w przybliżeniu niskowate, pbrzezinane poziomami orsztynu. Zawierało skupisko węgla drzewnych i kilka fragmentów ceramiki, w tym jeden przepalony. Sądzić należy, iż natrafiono tu na peryferie osady.

Badania będą kontynuowane.

MADELY, gm. Pątnów
woj. sieradzkie
Stanowisko 1

patrz okres halsztacki

WOKRE, gm. Zamość
woj. zamojskie
Stanowisko 1

patrz wczesne średniowiecze

MORAWY, gm. Dobro
woj. wrocławskie
Stanowisko 9

patrz neolit

NISZCZYNÓW - MAŁA WIEŚ, gm. Burzenin-Kozopnice
woj. sieradzkie
Stanowisko 1

Muzeum Okręgowe
w Sieradzu

Badania prowadziła mgr Anna Kufel-Dzierżawska i mgr Marek Urbaski. Finansował WKZ w Sieradzu. Trzynasty sezon badań. Cmentarzysko wielokulturowe i wielookrasowe, użytkowane od III okresu epoki brązu do III w. n.w.

Stanowisko jest położone na lewym brzegu Oleśnicy, w pobliżu jej ujścia do Warty, w lesie, na granicy gruntów Niszczynowa i Małej Wsi.

Przebadano 8 arów. Ustalono zasięg cmentarzyska od strony północnej, zachodniej i południowej. Odkryto 58 grobów ziemnopalnych, w tym 29 grobów z epoki brązu, należących do kultury Łużyckiej, 11 grobów tejże kultury z przełomu epoki brązu i żelaza oraz z początków okresu halsztackiego, i 14 grobów kultury przeworskiej /z 2 z okresu późnolateńskiego, a 12 z rzymskiego/. W czterech przypadkach nie udało się ustalić chronologii. Wśród grobów kultury Łużyckiej zdecydowania przeważały popielnicowe /w tym 1 podwójny: 2 popielnice, zawierające kości dorosłego i dziecka/. Tylko w 2 przypadkach szczątki zmarłych umieszczono bezpośrednio w jamie grobowej. Wszystkie groby były przykryte brukiem kamiennym. W wielu przypadkach obok popielnicy umieszczono dary w postaci naczyń, ułanków ceramiki i ozdób brązowych /kółka, wisienki/. Ponadto w popielnicy grobu 566 znajdowało się 7 paciorków glinianych i fragment grzechotki.

Groby kultury przeworskiej były przeważnie jamowe /2 popielnicowe/. Wypełniaka stanowiła ciemna, czasem smolistoczarna ziemia, w której znajdowały się szczątki zmarłych oraz wyposażenie: ułanki ceramiki, narzędzie, ozdoby, części stroju i broń wykonane z żelaza i brązu.

Do najciekawszych grobów kultury Łużyckiej należy zaliczyć grób 671 z III okresu epoki brązu. Został on zniszczony oszczędnie przez współczesny wkop, zawierający 2 misy /w tym 1 na pustej nóżce/ oraz ułanki przystawek, a wśród nich fragment niewielkiego naczynia z uchem przekłutym pionowo. W skład wyposażenia wchodziła także brązowa bransoletka.

Najbardziej interesującym grobem kultury przeworskiej był grób kobiety oznaczony numerem 601. Był to grób popielnicowy ze starszego okresu rzymskiego, zawierający 2 naczynia zestawione

wylewani i wypełnione kośćmi. Poza tym w jamie grobowej znaleziono ułamki 9 przytłacek, 2 fibule żelazne z resztkami inkrustacji srebrnej, fragment brązowej fibuli, kółko brązowe, żelazną sprzączkę do pasa, szpilę brązową, igłę żelazną, nóż, okucia szaryteoski, sęrażynkę i klucz /wszystko z telaza/.

W stropach grobów 604, 605 i 606 natrafiono na 3 fragmenty naczyń "terra sigillata". Dwa z nich mają ornament w postaci pancer lub lwów.

W kilku wykopach wystąpiły ułamki naczyń zdobionych ornamentem sznurkowym oraz narzędzie, widry i odłupki krzemienne, należące prawdopodobnie do kultury Chłopiec-Vesale.

Badania będą kontynuowane.

MIESUŁOWIOS, gm. Milicz
woj. wrocławskie
Stanowisko 2

Muzeum Archeologiczne
we Wrocławiu

Badania prowadziła mgr Joanna Domadska, udział brały mgr Elżbieta Noworyta i mgr Krystyna Romanow.
Święty sezon badań. Osada wielokulturowa: kultura łużycka z epoki brązu i okresu halszteckiego, kultura przeworska.

Praca wykopaliskowa prowadzona na obszarze 6 rzów. Zbadano 40 obiektów nieruchomych - jam paleniskowych, odpadkowych i lonych związanych z kulturą łużycką oraz 10 podobnych obiektów pochodzących z okresu wpływów rzymskich kultury przeworskiej. Z tą ostatnią kulturą związany był budynek trapezowatej wstępowej chaty o wymiarach 7x7,5 m z ciągiem negatywów słupów wewnątrz i prawdopodobnie murem przedzielającym. Odkryto poza tym 17 słupów nie układających się w logiczną konstrukcję.

NOWA CHEREWIA, gm. Kietrz
woj. opolskie
Stanowisko 18

Muzeum Archeologiczne
we Wrocławiu

Badania prowadziła mgr Emilia Kosińska przy współpracy mgr Hedy Fabisiak i mgr Jolanty Nowakowskiej oraz konsultacji prof. dr.hab. Marka Gębla. Finansowało Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu. Świąt sezon badań. Osada wczesnobrązowa.

Uchwycono kolejny punkt fosy. Przebadany punkt fosy potwierdził tezę o istnieniu na terenie osady wczesnobrązowej systemu dwóch fos - jednej o mniejszym zasięgu i drugiej, której kolejny punkt właśnie uchwycono, o większym zasięgu. Fosa była w układzie koncentrycznym. W warstwach wewnątrz fosy stwierdzono istnienie grubej warstwy gliniasto-żwirowatej należącej w taki sposób, że można przypuszczać, iż był to wał usytuowany na krawędzi fosy po wewnętrznej stronie osady. Fosa miała głębokość 3,6 m i szerokość ok. 6,0 m. W warstwie na głębokości 2,7 - 2,9 m - próchnicy z dużą zawartością spalenizny i węgielków drzewnych - natrafiono na kołiste ślady przemycone węgielkami drzewnymi, które można uważać za ślady po spalonej palisadzie. Fosa jest datowana na wczesny okres epoki brązu fragmentami ceramiki oraz uszkodzonym narzędziem z falistą krawędzią.

Badania będą kontynuowane.